

SALUT

La intervenció

Primera fase

- 1** El donant ha de ser compatible amb el receptor, d'edat i morfologia similars.
- 2** S'extreu el rostre complet: pell, múscul, vasos sanguinis i terminacions nervioses.

Segona fase

- 1** Es retira de la cara el teixit danyat i es reconstrueixen els enllaços vasculars i nerviosos per rebre la cara del donant.
- 2** La cara del donant s'implanta amb microcirurgia, començant per la part central.
- 3** El nou rostre no s'assembla al donant, ja que s'adapta a l'estructura òssia del receptor.

Els precedents

REUTERS

■ **Primer cas a França:** La primera pacient que va rebre un trasplantament de cara al món va ser Isabelle Dinoire (a la foto), intervinguda el novembre del 2005 a Amiens (França). La dona havia quedat desfigurada després de ser atacada pel seu gos i li van trasplantar la part inferior del rostre. Després de superar problemes de rebuig i infeccions, va aprendre a gesticular, a menjar i a pronunciar paraules. Des de llavors, a França s'han fet tres trasplantaments de cara més.

■ **Un cas complex:** Després del segon trasplantament mundial, fet a la Xina, que va acabar amb la mort del pacient, la Clínica Cleveland dels EUA va trasplantar el desembre del 2008 el 80% del rostre a Connie Culp, a qui el seu marit havia disparat a la cara. Un hospital de Boston va fer el segon trasplantament dels EUA l'abril del 2009.

■ **València i Sevilla:** El doctor Pedro Cavadas (a la foto) va trasplantar la cara d'un donant de 35 anys a un home de 43 a l'Hospital La Fe de València l'agost del 2009. El pacient havia perdut la part inferior de la cara a causa d'una complicació amb un tractament de radioteràpia i va rebre, a més, un trasplantament de llengua i mandíbula. L'Hospital Virgen del Rocío de Sevilla va fer el gener passat el novè trasplantament de cara del món i el segon de l'Estat espanyol.

ROBERT MORA

Primer trasplantament de cara a Catalunya

■ L'Hospital Vall d'Hebron intervén un pacient que portava mesos esperant un donant compatible ■ L'operació va durar 24 hores ■ El receptor evoluciona de forma favorable

Marta Ciercoles
BARCELONA

Després de set mesos de llarga espera, finalment va aparèixer un donant per al pacient candidat a un trasplantament de cara a l'Hospital Vall d'Hebron. La complexa intervenció, que va durar 24 hores, es va dur a terme el cap de setmana passat, a càrrec d'un equip de trenta professionals de diferents especialitats. Es tracta de la primera operació d'aquest tipus que es du a terme a Catalunya i la tercera a l'Estat espanyol. Tot i que encara és aviat, l'evolució del pacient és satisfactòria, van confirmar fonts hospitalàries.

Si en qualsevol trasplantament és fonamental preservar la intimitat de donant i receptor –tal com estableix la legislació vigent–, encara ho és més en el cas d'un trasplantament de cara. Per aquest motiu, l'Hospital Vall d'Hebron no va facilitar ahir més detalls sobre el cas, a l'espera que el pacient es recuperi.

L'hospital barceloní va rebre l'agost passat l'auto-

rització de la Comissió de Trasplantaments del Consell Interterritorial de Salut (que reuneix els coordinadors de trasplantaments estatal i de les comunitats autònomes) per dur endavant aquesta intervenció. En aquella data, responsables de Vall d'Hebron van informar que buscaven un donant menor de 45 anys amb característiques morfològiques similars a les del receptor.

Tècnica experimental

Els hospitals La Fe de València i el Virgen del Rocío de Sevilla havien estat autoritzats uns mesos abans que el centre català i van fer les seves intervencions l'agost de 2009 i el gener de 2010 respectivament. A l'Estat espanyol, el trasplantament de cara es considera una tècnica experimental. Per aquest motiu, cada cas requereix un informe de l'Organització Nacional de Trasplantaments (ONT), que es discuteix a la Comissió de Trasplantaments del Consell Interterritorial de Salut, que dona el vistiplau definitiu.

El procés del trasplantament de cara és doblement complicat, per raons tècniques i emocionals. Per una banda, tant l'extracció del rostre del donant com la implantació al receptor necessiten microcirurgia molt complexa, ja que hi ha un gran treball de connexió de vasos sanguinis i terminacions nervioses. D'altra banda, aconseguir que la família d'un difunt accedeixi a donar la seva cara és molt més difícil, per les connotacions que implica, que quan es tracta de fer donació d'òrgans.

Els candidats a trasplantament de cara són persones que han patit cremades, traumatismes, efectes de radioteràpia, etc. La intervenció no només obeeix a raons estètiques, sinó també funcionals, ja que sovint han perdut la parla o capacitats bàsiques, com les de mastegar o empassar. El resultat final no reprodueix la cara del pacient, però tampoc s'assembla al rostre del donant, ja que els teixits s'adapten a la fisiologia i estructura òssia del receptor. ■

Joan Pere Barret, cap de cirurgia plàstica de Vall d'Hebron, va anunciar l'agost passat que buscaven un donant de cara ■ ACN